

Sygn. akt III RC 76/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Piszczu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Anna Gajewska

Protokolant st. sekr. sądowy Joanna Święcka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 stycznia 2019 roku w P.

spraw z powództwa A. G. (1)

przeciwko A. G. (2)

o podwyższenie alimentów

I. Alimenty, zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 09 maja 2016 roku w sprawie VI RC 676/15, od pozwanej A. G. (2) na rzecz powódki A. G. (1) w kwocie po 400 złotych miesięcznie, z dniem 31 lipca 2018 roku podwyższa do kwoty po 600 (sześćset) złotych miesięcznie, płatnej z góry do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku zwłoki w terminie płatności którejkolwiek z rat.

II. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

III. Odstępuje od obciążania powódki kosztami sądowymi w części, w której oddalono powództwo.

IV. Odstępuje od obciążania pozwanej kosztami sądowymi.

V. Wyrokowi w punkcie I. nadać rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 76/18

UZASADNIENIE

R. G., przedstawiciel ustawowy małoletniej powódki A. G. (1), wniósł o podwyższenie alimentów zasądzonych od pozwanej A. G. (2) wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 09 maja 2016 roku, sygn. akt VI RC 676/15, w kwocie po 400 zł, do kwoty po 750 zł, płatnych z góry do rąk ojca małoletniej powódki, do dnia 10-ego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu pozwu podniósł, że małoletnia A. G. (1) jest córką R. G. i pozwanej, która po rozwodzie rodziców została pod opieką ojca. Wskazał, iż zwiększyły się potrzeby małoletniej ponieważ rozpoczęła leczenie ortodontyczne i jest osobą dorastającą tj. w okresie dojrzewania. Jej utrzymanie wymaga więc nakładów w wysokości 1300 zł miesięcznie. Na te kwotę składają się wydatki na koszty utrzymania mieszkania, wyżywienie, kupno ubrań, kosmetyków, na opłaty za szkołę i koszty leczenia ortodontycznego. Ojciec małoletniej powódki nie pracuje, lecz się z powodu problemów z kręgosłupem, cukrzycy, sarkoidozy, dny moczanowej i otyłości olbrzymiej. Przy czym, ostatnio wzrosły koszty związane z jego leczeniem. R. G. utrzymuje się z renty chorobowej w wysokości 1183,02 zł, z kolei matka małoletniej jest zatrudniona w spółce (...) S.A. w P.. Według R. A. A. G. (1) zarabia kwotę 3000 zł miesięcznie. To

ojciec małoletniej jest jej wiodącym opiekunem i dokłada osobistych starań w wychowanie córki, ale ma ograniczone możliwości finansowe.

Pozwana A. G. (2) w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa o podwyższenie alimentów w całości.

W ocenie pozwanej R. G. nie udowodnił, aby koszt utrzymania małoletniej wynosił 1300 zł miesięcznie. Uzyskiwana przez niego renta chorobowa na pewno nie jest wystarczająca do pokrycia zarówno wymienionych przez niego w uzasadnieniu pozwu kosztów związanych z utrzymaniem małoletniej A. G. (1) jaki i samego R. G.. Pozwana podniosła, iż łoży kwotę 500 zł na rzecz starszej córki M. G.. Biorąc więc pod uwagę wysokość renty R. G. i fakt, że musi z niej utrzymać dodatkowo dwie córki, ustalona przez niego kwota potrzebna do zaspokojenia potrzeb małoletniej powódki jest całkowicie niewiarygodna.

Pozwana A. G. (2) dodała, że od czasu ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów znacznemu pogorszeniu uległa jej sytuacja. Obecnie pozwana leczy się z powodu bólów kręgosłupa, stale przyjmuje leki przeciwbólowe i z powodu bólu nie może wykonywać pracy w pełnym wymiarze czasu. Jej miesięczne zarobki wynoszą 2400 zł. Z tego płaci 500 zł za czynsz za mieszkanie, 60 zł za energię elektryczną, 80 zł za telefon, 70 zł za Internet i kablówkę, 900 zł wynoszą łącznie płacone przez nią alimenty na córki, 500 zł przeznacza na wyżywienie, a 32 zł wynosi koszt egzekucji komorniczej. Dodała, że doszło do podziału majątku pomiędzy nią a byłym mężem, któremu przypadły wszystkie nieruchomości i ruchomości i do dnia dzisiejszego R. G. nie spłacił pozwanej. Chcąc kupić lodówkę i pralkę zaciągnęła kredyt, którego miesięczna rata wynosi 200 zł. Nadto, w lutym 2018 roku zmarł ojciec A. G. (2), który zawsze wspierał ją finansowo (k. 27-31).

W dniu 30 lipca 2018 roku wpłynęło pismo procesowe strony powodowej, w którym pełnomocnik powódki zmodyfikował wniesione pierwotnie powództwo w ten sposób, że wniósł o podwyższenie alimentów zasądzonych na rzecz małoletniej A. G. (1) wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 09.05.2016r. sygn. akt VI RC 676/16, utrzymanym w mocy w części dotyczącej alimentów wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29.12.2016r. sygn. akt I ACa 634/16 z kwoty 400 zł do kwoty 1000 zł miesięcznie, płatnych do rąk ojca małoletniej powódki do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek rat. Poza tym, pełnomocnik powódki wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu tegoż stanowiska pełnomocnik małoletniej powódki podała, że znacznie wzrosły potrzeby A. G. (1), z kolei zarobkowe i majątkowe możliwości pozwanej pozwalają na płacenie na rzecz młodszej córki większych świadczeń. Pełnomocnik podniosła, że aktualny koszt utrzymania małoletniej wynosi 2037,55 zł. Składają się niego następujące wydatki miesięczne: 336,24 zł – czynsz za mieszkanie, 32,65 zł – opłata za energię elektryczną, 60,49 zł – opłata za gaz, 40 zł – abonament telefoniczny, 76 zł – opłata za abonament telewizyjny i Internet, 300 zł – zakup żywności, 50 zł – zakup leków i suplementów, 375 zł – aparat ortodontyczny, 150 zł – wizyty lekarskie, 150 zł – kosmetyki, środki czystości, 150 zł – zakup odzieży, 40 zł – przybory dydaktyczne, 4,17 zł – opłata za (...), 3,75 zł – ubezpieczenie, 33,33 zł – wydatki na wycieczkę szkolną, 150 zł – czesne za szkołę, 112,50 zł – kurs na prawo jazdy, 41,67 zł – wydatki na rozrywkę i hobby. Aktualnie małoletnia mieszka tylko z ojcem, ponieważ jej starsza siostra rozpoczęła studia i wyprowadziła się z domu. Przy czym, małoletnia zarówno wakacje jak i inny czas wolny od szkoły, z uwagi na swoją sytuację finansową, spędza tylko i wyłącznie w miejscu zamieszkania. Ojca A. G. (1), w przeciwieństwie do pozwanej, nie stać na wymianę sprzętu AGD, czy mebli, które liczą już około 10 lat. Z kolei zrobienie aktualnie kursu prawa jazdy przez małoletnią jest dla niej korzystne, gdyż obecnie większość pracodawców wymaga posiadania umiejętności jazdy samochodem. Także leczenie ortodontyczne małoletniej nie jest podyktowane tylko chęcią poprawy wizerunku, ale jest uzasadnione wskazaniami medycznymi i nietypową budową szczęki A. G. (1). Musi mieć ona założone aż trzy łuki aparatu ortodontycznego. Pełnomocnik małoletniej powódki wskazała, iż aby utrzymać siebie i córkę R. G. korzystał z ubieranych wcześniej oszczędności, a nadto zawsze wspierała go finansowo matka. Jednocześnie zauważyła, że pomimo, iż władza rodzicielska nad dziećmi R. i A. G. (2) przysługuje obojgu rodzicom to pozwana nie utrzymuje kontaktu z córkami. Tym samym, cały ciężar wychowawczy i wszystkie obowiązki związane z bieżącym funkcjonowaniem małoletniej spoczywają na barkach R. G..

Pełnomocnik strony powodowej podała, iż w czasie pierwotnego orzekania o alimentach Sąd Okręgowy w Olsztynie ustalił koszt utrzymania każdej z córek na kwotę 800 zł, ale wskazał, że R. G. nie przedstawił szczegółowego zestawienia kosztów ich utrzymania. Poza tym, w owym czasie A. G. (1) nie chorowała na nic przewlekłe, przebywała w szpitalu, ponieważ nie jadła i słabła. Ponadto, w dacie ustalania alimentów A. G. (1) miała 16 lat a obecnie skończy 18 lat, co ma wpływ na zwiększenie jej potrzeb w sferze ubioru, kosmetyków, zainteresowań, spędzania wolnego czasu.

Pełnomocnik małoletniej powódki podniosła też, że koszt zakupu leków przez pozwaną jest nieporównywalnie mniejszy niż koszt, jaki musi ponosić R. G. na ten sam cel. Wynosi on bowiem jedynie 30 zł. Strona powodowa zakwestionowała wydatki przywołane w odpowiedzi na pozew. Wskazała, że A. G. (2) mieszka z partnerem, którego utrzymuje. Pomimo wiedzy, że może być zobowiązana do płacenia zwiększonych alimentów na córkę, zaciągnęła kredyt na zakup prostownicy do włosów. Jednocześnie, w okresie orzekania o alimentach przez Sąd Okręgowy w Olsztynie dochody pozwanej były mniejsze o 300-400 zł, albowiem w owym czasie, ze względu na potrzebę opieki nad chorym ojcem, zrezygnowała ona z wykonywania pracy w systemie czterozmianowym. Skoro ojciec pozwanej zmarł, może ona powrócić do w/w systemu pracy i dzięki temu uzyskiwać wyższe wynagrodzenie. Pozwana posiada pakiet akcji (...) S.A., które otrzymała w spadku po matce, najprawdopodobniej taki pakiet wchodzi w skład spadku po ojcu pozwanej. Poza tym, w dniu 10 lipca 2018 roku pozwana otrzymała od byłego męża w ramach rozliczeń związanych z podziałem majątku wspólnego kwotę 16053,18 zł (k. 53-64).

W związku z osiągnięciem pełnoletniości w toku procesu, A. G. (1) poparła pozew wniesiony pierwotnie w jej imieniu przez ojca R. G..

Na rozprawie w dniu 29 listopada 2018 roku pełnomocnik A. G. (1) podniosła, iż powódka poniosła wydatki związane z balem maturalnym, maturą, a przede wszystkim związane z leczeniem ortodontycznym. A. G. (1) miała szczękościsk, z tego powodu nie mogła nic jeść, miała też takie bóle głowy, że nie mogła funkcjonować bez leków przeciwbólowych. Dodała, że kurs prawa jazdy na pewno przyda się jej, gdyż A. G. (1) zamierza studiować w większym mieście.

Pozwana A. G. (2) uznała ostatecznie powództwo do kwoty po 450 zł miesięcznie, wnosząc o jego oddalenie w pozostałym zakresie. Pełnomocnik pozwanej dodał, że w 2017 roku toczyła się już sprawa o podwyższenie alimentów na rzecz powódki, wtedy też była podnoszona kwestia jej zdrowia i nauki, a mimo to Sąd Rejonowy w Piszcu nie podwyższył alimentów. Gdyby pozwana miała wciąż płacić 500 zł alimentów na starszą córkę i dodatkowo wyższe alimenty na młodszą – wówczas popadnie w niedostatek. Zakwestionował wydatki wskazane przez stronę powodową, zasadność brania udziału przez powódkę już teraz w kursie nauki jazdy. Podniósł, iż nieprawdą jest, by pozwana mieszkała z partnerem, za to powódka mieszka nie tylko z ojcem, ale dodatkowo z jeszcze jedną osobą dorosłą (k.165 i v.).

Sąd ustalił, co następuje:

Sąd Okręgowy w Olsztynie, wyrokiem z dnia 09 maja 2016 roku wydanym w sprawie VI RC 676/15, zmienionym częściowo wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 grudnia 2016 roku sygn. akt I ACa 634/16, rozwiązał przez rozwód małżeństwo R. G. i A. G. (2), zawarte 14 września 1996 roku w P., zapisane w Urzędzie Stanu Cywilnego w P. za numerem 113/96 – z winy obu stron.

Wykonywanie władzy rodzicielskiej min. nad małoletnią A. G. (1) urodzoną (...), Sąd powierzył obojgu rodzicom, ustalając miejsce pobytu małoletniej przy ojcu.

Nadto, Sąd zobowiązał obydwójce rodziców do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania min. małoletniej A. G. (1) i zasądził od A. G. (2) na rzecz A. G. (1) alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 10-ego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk ojca R. G..

(dowód: wyrok rozwodowy k. 202 i v., wyrok SA w Białymstoku k. 288 akt sprawy VI RC 676/15 Sądu Okręgowego w Olsztynie)

Małoletnia A. G. (1) w czasie zasądzenia na jej rzecz alimentów od pozwanej w kwocie po 400 zł miesięcznie miała 15 lat, na nic przewlekłe nie chorowała, przebywała w szpitalu, ponieważ nie jadła i słabła. Już wówczas stwierdzono u niej szczykościsk. Z tego powodu uczęszczała na rehabilitację do O. raz w miesiącu. Koszt takiego dojazdu wynosił 70 zł. Uczęszczała do Gimnazjum Katolickiego w P.. Sąd Okręgowy w Olsztynie ustalił wówczas miesięczny koszt utrzymania A. G. (1) na kwotę 800 zł, biorąc min. pod uwagę dotychczasowy poziom życia rodziny, który nie był zbyt wysoki.

Ojciec A. G. (1) już w tym czasie nie pracował z uwagi na liczne choroby i utrzymywał się z renty wynoszącej 700 zł miesięcznie. Czasami dodatkowo dorabiał np. jako kierowca autobusu. Ponościł koszty utrzymania mieszkania – czynsz wynosił 500 zł, energia elektryczna – 100 zł, za telefony swoje i A. G. (2) płacił 200 zł.

Pozwana A. G. (2) była zatrudniona w firmie (...) S.A. w P. na stanowisku brakarza wyrobów przemysłowych i osiągała dochód wynoszący 2813,59 zł. Spłacała kredyt za mieszkanie, którego miesięczna rata wynosiła 500 zł oraz kredyt za samochód – tu rata też wynosiła 500 zł. Była właścicielką mieszkania w P., w którym w owym czasie mieszkał jej ojciec.

(dowód: odpis skrócony aktu urodzenia powódki k. 7, umowa zlecenia k. 89, zaświadczenie o zarobkach k. 96, zeznania stron k. 193-201 akt sprawy VI RC 676/15 Sądu Okręgowego w Olsztynie)

W dniu 17 stycznia 2017 roku A. G. (1) zastąpiona przez przedstawiciela ustawowego R. G. wniosła pozew przeciwko A. G. (2) o podwyższenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 09 maja 2016 roku sygn. akt VI RC 676/15 z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 1050 zł miesięcznie (sygn. akt III RC 8/17). Sąd Rejonowy w Pieszku wyrokiem z dnia 11 maja 2017 roku oddalił przedmiotowe powództwo.

W czasie wydawania przedmiotowego orzeczenia A. G. (1) była uczennicą I klasy Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego w P.. Już w owym czasie przebywała pod stałą opieką Centrum Wad i Twarzoczaszki w O., gdzie przyjeżdżała na wizytę raz w miesiącu. Pojawiły się u niej problemy skórne. R. G. otrzymywał rentę w wysokości 1144,12 zł. Wynagrodzenie A. G. (2) zmniejszyło się o 400 zł w porównaniu z tym, które osiągała w czasie orzekania o rozwodzie. Pozwana opiekowała się wówczas chorym ojcem J. M. i musiała zrezygnować z czterozmianowego czasu pracy, co wpłynęło na zmniejszenie jej pensji.

(dowód: zaświadczenie lekarskie k. 32, karta informacyjnego leczenia szpitalnego k. 33-35, zaświadczenie o zarobkach k. 41, wyrok o alimentach - akta sprawy tut. Sądu III RC 8/17)

Obecnie powódka A. G. (1) ma 18 lat i jest uczennicą ostatniej klasy Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego w P.. Po jej ukończeniu ma zamiar kontynuować naukę na studiach. Czesne za szkołę wynosi miesięcznie 150 zł. Ubezpieczenie za rok szkolny 2018/2019 wyniosło 36 zł. W okresie od marca do czerwca 2018 roku A. G. (1) uczestniczyła w trzech wycieczkach szkolnych, których łączny koszt wyniósł 275 zł. Ostatnio poniosła wydatki związane z balem maturalnym. Wcześniej powódka uczęszczała na zajęcia do ogniska muzycznego, teraz już tego nie robi. A. G. (1) kontynuuje leczenie ortodontyczne z powodu źle wysuniętej szczęki i wady zgryzu. Za jeden aparat zapłaciła w kwietniu 2018 roku 1500 zł. Tyle samo wyniósł koszt aparatu na kolejny łuk zębowy. Z uwagi na skomplikowaną wadę zgryzu powódka będzie zmuszona do wyrobienia kolejnego aparatu za kwotę 2000 zł. W związku z w/w leczeniem powódka ma wizytę u ortodonta raz w miesiącu, za którą musi płacić 150 zł. U powódki występuje atopowe zapalenie skóry. Z tego powodu leczy się ona dermatologicznie. Koszt jednej wizyty u dermatologa to 70 zł. Z uwagi na problemy skórne A. G. (1) musi używać maści, za którą płaci 100-150 zł, a która starcza jej, w zależności od rozwoju choroby, na dwa tygodnie lub miesiąc. Nadto, musi używać specjalnych kosmetyków, szamponów i żeli, które jej nie uczulają. Problemy ze skórą nasilają się głównie w okresie zwiększonego stresu u powódki, a zaczęły się zaraz po rozwodzie rodziców. Powódka otrzymuje czasami od swojej babci macierzystej 300 lub 500 zł. Niekiedy „do ręki”, a czasami w ten sposób, że babcia finansuje jej zakupy. K. G. opłaca też wnuczce abonament telefoniczny w wysokości 40 zł. Babcia jest też osobą, której powódka zwierza się z typowo kobiecych problemów. Kiedyś powódka interesowała się muzyką i fotografią, ale z powodu braku pieniędzy zarzuciła te hobby. Wakacje i czas wolny od nauki A. G. (1) spędza w domu lub u babci. Dwa lata temu dzięki wsparciu finansowemu babci pojechała do USA. Powódka ukończyła kurs prawa jazdy, egzamin zdała za pierwszym razem, koszt kursu wyniósł 1350 zł. Powódka stara się jeść zdrowo, głównie warzywa i

owoce. Przeważnie ubiera się w sklepach z używaną odzieżą. Powódka praktycznie nie ma kontaktu z matką, czasami spotyka ją przypadkowo w sklepie, czy na ulicy. Kiedy próbowała spotykać się z matką dochodziło między nimi do nieporozumień i z tego względu A. G. (1) nie chce tych spotkań. Latem 2018 roku A. G. (1) podjęła pracę dorywczą i zarobiła w ciągu jednego miesiąca 1500 zł, które wydała na swoje potrzeby. Powódka oceniła swój miesięczny koszt utrzymania na kwotę 800-1000 zł.

Ojciec powódki, z którym pozostaje ona w jednym gospodarstwie domowym, nie pracuje i z powodu stanu zdrowia uzyskuje rentę chorobową w wysokości 1183,02 zł. Starsza córka R. G. i pozwanej jest już samodzielna, uczy się i mieszka w B.. R. G. stara się przekazywać jej co miesiąc minimum 300 zł. Razem z nim i A. G. (1) mieszka też partnerka R. G., która pracuje jako pielęgniarka i dokłada się do rachunków i zakupu żywności. R. G. jest cały czas wspierany finansowo przez matkę – K. G.. Czasami podejmuje prace dorywcze i dzięki temu zarobi dodatkowe 50 zł. Hoduje też kury i uprawia działkę. Z uwagi na liczne schorzenia ojciec powódki wydaje 700-1000 zł na leki, jednakże aby starczyło mu pieniędzy na podstawowe potrzeby, czasami w ogóle nie kupuje wszystkich lekarstw. Opłaty za mieszkania wynoszą około 800 zł miesięcznie. W dniu 10 lipca 2018 roku R. G. wpłacił na konto pozwanej kwotę 16053,18 zł tytułem spłaty w związku z podziałem majątku wspólnego. To głównie ojciec zajmuje się sprawami szkolnymi powódki. R. G. mieszka w mieszkaniu, które przypadło mu w udziale po podziale majątku dorobkowego. Jest właścicielem samochodu osobowego marki C. (...) rocznik 2007.

(dowód: faktura za aparat ortodontyczny k. 7, 77-78; decyzja ZUS k. 8; faktury za leki k. 9-11; zaświadczenie z SM w P. k. 66; rachunki powódki k. 67-70, 71-76; zaświadczenie lekarskie powódki k. 79; faktura za kurs prawa jazdy k. 80; czesne za szkołę k. 81-84; powiadomienie z (...) k. 85; umowa najmu lokalu k. 86-90; dowód spłaty pozwanej k. 114; rachunki k. 145-160; zaświadczenia za szkoły powódki k. 161-163; zeznania świadka K. G. k. 166 i v; zeznania R. G. k. 166v.-167v.; zeznania stron k. 171v.-172)

A. G. (2) ma 44 lata. Nadal jest zatrudniona w (...) S.A. w P.. Średnie miesięczne wynagrodzenie pozwanej wynosi 2565,13 zł. Pozwana mieszka w mieszkaniu, który jest jej własnością. A. G. (2) płaci na obydwie córki alimenty w łącznej wysokości 900 zł. Oprócz w/w alimentów pozwana nie przekazuje młodszej córce żadnych dodatkowych pieniędzy. W maju 2018 roku pozwana zaciągnęła kredyt na zakup lodówki, pralki, odkurzacza i prostownicy w Banku (...) S.A., gdzie miesięczna rata z tego tytułu wynosi 200 zł. U A. G. (2) występują przewlekłe bóle kręgosłupa. Na zakup leków pozwana przeznacza 60 zł miesięcznie. W sierpniu 2018 roku z tytułu zaległych alimentów na rzecz powódki pozwana uiściła 2400 zł, które uzyskała w związku ze spłatą dokonaną na jej rzecz przez byłego męża. Resztę pieniędzy z owej spłaty przeznaczyła na remont swojego mieszkania. Pozwana posiada akcje Sklejki o wartości 500 zł, poza tym z tytułu spadku po tacie ma otrzymać akcje tej samej spółki o wartości 3500 zł. W 2016 roku pozwana zmieniła system pracy z czterozmianowego na jednozmianowy, albowiem musiała opiekować się chorym ojcem J. M., który też wspierał ją finansowo. Z uwagi na problemy z kręgosłupem pozwana nie chce wracać do pracy w zwiększonym wymiarze czasu.

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu k. 33; umowa kredytu k. 34-36; zaświadczenie o zarobkach k. 37; zaświadczenie lekarskie k. 38; umowa o częściowy dział spadku k. 117; wniosek o wpis do księgi wieczystej k. 118; informacja o dochodach pozwanej za 2017 roku k. 164, zeznania stron k. 172-173)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów, a w szczególności zeznań stron, zeznań świadków, dokumentów złożonych przez strony oraz zeznań stron i dokumentów znajdujących się w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Olsztynie VI RC 676/15 i akt sprawy tut. Sądu III RC 8/17. Sąd dał wiarę w całości dowodom z dokumentów, zaś dowodom z zeznań stron i zeznań świadków w zakresie wyżej opisanym.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 kro rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymywać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Tak, więc od chwili urodzenia zobowiązani są do dostarczania dzieciom środków utrzymania i wychowania.

Z przepisu powyższego wynika, że rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko jest w stanie utrzymać się samodzielnie i nie pozostaje w niedostatku lub posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie jego kosztów utrzymania lub wychowania. We wszystkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowiący obowiązek utrzymania dziecka, ograniczony tylko ich możliwościami zarobkowymi i majątkowymi.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro).

Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumie się takie potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiednio do wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Zgodnie z art. 96 kro, rodzice są obowiązani troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Stosownie do tej dyrektywy rodzice są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych i kulturalnych, także środki wychowania i kształcenia według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku.

Rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonanie obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Są obowiązani podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 stycznia 2000r. w sprawie I CKN 1077/99, LEX nr 51637).

Przez możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane, lecz także zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Zgodnie z treścią art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego, w tym podwyższenia, obniżenia lub uchylenia alimentów.

Przez zmianę stosunków rozumie się zmianę usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub zmianę możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, istotne zwiększenie lub zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Rozstrzygnięcie oparte na podstawie art. 138 kro polega na porównaniu stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich zmianie.

Zadaniem Sądu w niniejszej sprawie było zatem ustalenie, czy po zasądzeniu alimentów przez Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie VI RC 676/15 od pozwanej na rzecz powódki, nastąpiła istotna zmiana okoliczności w zakresie sytuacji rodzinnej, osobistej i zarobkowej zobowiązanej oraz w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej, uzasadniająca zmianę dotychczasowej wysokości alimentów. Dlatego też Sąd przede wszystkim porównał, po pierwsze, jak kształtowały się usprawiedliwione potrzeby powódki w dacie poprzedniego ustalenia obowiązku alimentacyjnego, a jak w czasie orzekania w niniejszej sprawie, a po wtóre - porównał możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanej we wskazanych wyżej okresach.

Od daty zasądzenia alimentów przez Sąd Okręgowy w Olsztynie upłynęło wprawdzie tylko dwa lata, jednakże w ocenie Sądu, nie można mieć wątpliwości, że w tym krótkim okresie wzrosły jednak usprawiedliwione potrzeby A. G. (1). Z jednej strony wiąże się to z faktem, iż aktualnie A. G. (1) uczy się w ostatniej klasie liceum i za parę miesięcy rozpocznie naukę na studiach i jej dalsza edukacja, niezależnie od tego, czy powódka będzie studiowała dziennie, czy w systemie zaocznym, na pewno pociągnie za sobą zwiększone wydatki. Jednocześnie, z zeznań świadków – K. G. i R. G., którzy mają okazję codziennie obserwować powódkę wynika, że obecnie zmienił się (...). Dotychczas była wyciszona, nie prowadziła zbyt aktywnego życia towarzyskiego. Obecnie zaś, tak jak każda dziewczyna w jej wieku, stara się zadbać o wygląd, ubiór, chętniej wychodzi na spotkania ze znajomymi. Z drugiej strony od wiosny 2018 roku pojawiły się znaczne wydatki związane z leczeniem ortodontycznym i potrzebą założenia powódce aż trzech aparatów na zęby. Już w czasie postępowania przed Sądem Okręgowym w Olsztynie, a także w trakcie sprawy o podwyższenie alimentów toczącej się przez Sądem Rejonowym w Piszcu sygn. akt III RC 8/17 powódka leczyła się ortodontycznie, ale wówczas

ponosiła jedynie koszty wizyt u lekarza w O. – 150 zł za każdą wizytę. W tym czasie także pojawiły się u niej pierwsze problemy skórne. Jednakże obecny etap leczenia wady zgryzu powódki pociąga za sobą nieporównywalnie większe koszty w stosunku do tych, jakie ponosiła dotychczasowe. Za wszystkie niezbędne aparaty będzie musiała zapłacić łącznie 5000 zł, nie licząc comiesięcznych wizyt u ortodonta w O. i kosztów dojazdu na owe wizyty.

R. G. nie jest w stanie sam sprostać ciągle rosnącym wydatkom związanym z utrzymaniem i leczeniem młodszej córki. Utrzymuje się on z niewielkiej emerytury, czasami podejmuje prace dorywcze, które jednak przynoszą mu znikomy dochód. W pokryciu wydatków obciążających jego budżet domowy wspomaga go mieszkająca wspólnie z nim i powódką partnerka. Jednakże to babcia macierzysta powódki w dużym stopniu wzięła na swoje barki utrzymanie A. G. (1) i R. G.. To K. G. niejednokrotnie finansuje zakupy syna czy wnuczki. W chwili obecnej właściwie zastępuje powódcę matkę, gdyż to głównie do niej zwraca się A. G. (1) ze swoimi kobiecymi problemami. Jednocześnie należy podkreślić, że powódka również stara się w miarę możliwości uzyskać środki finansowe za zaspokojenie swoich potrzeb. W ostatnie wakacje podjęła pracę zarobkową osiągając miesięczny dochód w wysokości 1500 zł. Nie można jednak zapomnieć, że na razie, z uwagi na naukę, A. G. (1) może podjąć zatrudnienie jedynie w okresie wakacyjnym.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż rodzice powódki nie są zobowiązani do zaspokajania finansowych potrzeb dziecka w częściach równych. Zgodnie z treścią art. 135 § 2 kro, wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. Powódka od czasu rozvodu rodziców mieszka z ojcem. To głównie on czynił starania o jej rozwój umysłowy i fizyczny, a przede wszystkim podejmował wysiłek związany z jej leczeniem, co wiąże się z nakładem osobistej pracy wychowawczej. W tej sytuacji ciężar finansowy utrzymania powódki powinien w większym stopniu spoczywać przede wszystkim na pozwanej.

A. G. (2) w trakcie niniejszego postępowania starała się wykazać, iż jej sytuacja majątkowa jest zdecydowanie gorsza, w porównaniu z tą, w jakiej była ona w dacie ustalania alimentów na rzecz A. G. (1). Sąd nie przychylił się do twierdzeń pozwanej, która podnosiła, iż praktycznie całe uzyskiwane przez nią wynagrodzenie za pracę, przeznacza ona na pokrycie wydatków obciążających jej budżet domowy. Nie można bowiem pominąć okoliczności, iż oprócz twierdzeń zawartych w pozwie, A. G. (2) nie przedłożyła żadnych dowodów (dowodów wpłat, faktur, rachunków) potwierdzających, że ponosi ona co miesiąc wydatki na czynsz, media czy prąd w wysokości powyżej 700 zł, co było zresztą kwestionowane przez stronę powodową. W trakcie orzekania o alimentach pozwana pracowała w czterozmianowym systemie pracy dzięki czemu uzyskiwała dochody w okolicach 2800 zł miesięcznie. Z kolei podczas postępowania toczącego się przed tutejszym sądem sygn. akt III RC 8/17 o podwyższenie alimentów jej zarobki już kształtowały się na aktualnym poziomie – około 2500 zł, co wynikało z faktu, że pozwana musiała opiekować się chorym ojcem. Zrezygnowała z dotychczasowego systemu pracy, co pociągnęło za sobą zmniejszenie wynagrodzenia. Przesłuchiwana w charakterze strony A. G. (2) stwierdziła, że pomimo i już nie musi sprawować opieki nad ojcem to nie wróci do czterozmianowego systemu pracy, z uwagi na problemy z kręgosłupem. Przy czym, sama przyznała, że w/w dolegliwości występowały już w czasie rozprawy rozwodowej (k. 172v.-173). W ocenie Sądu występuje pewna niespójność w stanowisku pozwanej, która nie chce podjąć dodatkowego zatrudnienia z uwagi na swój stan zdrowia, chociaż jeszcze parę lat wcześniej, przy podobnych dolegliwościach, była w stanie pracować w czterozmianowym wymiarze czasu pracy. Jak dotąd pozwana podkreślała, że to konieczność sprawowania opieki nad ojcem, a nie problemy zdrowotne zmusiły ją do zmiany systemu pracy.

Poza tym, należy dodać, że oprócz płacenia alimentów, pozwana w jakikolwiek inny sposób nie uczestniczy w życiu córki. Owszem, A. G. (1) nie zaprzeczyła, że w zasadzie unika kontaktów z matką, z uwagi na dotychczasowe niemiłe doświadczenia z tym związane. Jednak także sama pozwana nie wykazuje większej inicjatywy w tym zakresie. Przyznała, że próbowała obecnie umówić się na spotkanie z córką, ale właściwe było to podyktowane chęcią „dogadania się” w sprawie o podwyższenie alimentów. Z uwagi na trudną sytuację ojca powódki to w zasadzie jej babcia przejęła na siebie obowiązek wspierania wnuczki finansowo, jak i wypełniania roli matki.

Faktem jest, że pozwana musi utrzymać swoje mieszkanie, zapewnić sobie wyżywienie, ubiór, środki czystości, jednakże jej sytuacja finansowa jest stabilna. Osiąga stały dochód, dzięki spłacie uzyskanej od byłego męża mogła

wyremontować swoje mieszkanie, posiada niewielkie oszczędności, z uwagi na pakiet akcji, jakie otrzymała w spadku po matce, oraz jakie ma uzyskać w spadku po ojcu. W ocenie Sądu, A. G. (2), jako osobą młodą i aktywną zawodowo, przy podjęciu niewielkiego wysiłku jest w stanie płacić na rzecz powódki alimenty w wysokości 600 zł miesięcznie.

W tym miejscu należy dodać, że w ocenie Sądu, miesięczny koszt utrzymania powódki został jednak zawyżony przez pełnomocnika A. G. (1). Wprawdzie sama A. G. (1) zeznając w charakterze strony wskazała, że w jej ocenie wynosi on 1000 zł miesięcznie. Jednakże w rzeczywistości nie była ona w stanie wskazać wysokości wydatków związanych z utrzymaniem gospodarstwa domowego jej rodziny. Biorąc pod uwagę zasady doświadczenia życiowego, a także w oparciu o liczne faktury i rachunki znajdujące się w aktach sprawy Sąd ustalił, iż miesięczny koszt utrzymania powódki wynosi około 1200-1300 zł. Według Sądu, A. G. (2) jest w stanie pokryć połowę kosztów utrzymania powódki.

Mając powyższe na uwadze Sąd, w oparciu o przepis art. 138 kro, art. 133 § 1 kro i art. 135 § 1 i § 2 kro, orzekł jak w punkcie I. wyroku, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

W ocenie Sądu alimenty w tej wysokości są adekwatne do wieku, stanu zdrowia i usprawiedliwionych potrzeb powódki oraz możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanej.

W oparciu o art. 102 k.p.c Sąd odstąpił od obciążania kosztami procesu zarówno strony powodowej jak i pozwanej.

Wyrokowi w punkcie podwyższającym alimenty Sąd nadał rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.